

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 60/07-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. augusta 2007 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Petra Brňáka a Lajosa Mészároša o sťažnosti V., a. s., K., zastúpenej JUDr. D. S., K., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 49/06 (predtým pod sp. zn. 19 C 287/93) v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 194/05-18 z 28. septembra 2005 (t. j. po 15. novembri 2005) takto

r o z h o d o l :

Sťažnosti V., a. s., K., **n e v y h o v u j e .**

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 24. mája 2007 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť V., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 49/06 (predtým pod sp. zn. 19 C 287/93) v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 194/05-18 z 28. septembra 2005 (t. j. po 15. novembri 2005).

2. Sťažovateľka uviedla, že: *„Po náleze ústavného súdu konal okresný súd, napriek príkazu ústavného súdu len raz ročne a to dňa 15. 11. 2005 a 28. 02. 2006, kedy síce konal, ale konal neefektívne, ak pojednávanie z 15. 11. 2005 len odročil a ak zbytočne uznesením dňa 28. 02. 2006 č. k. 19 C/1993-187 konanie o vydanie nehnuteľností zapísané v pzkn. vl. č. 2114 Katastrálny úrad K., Správe katastra K. ako parc. č. 2831-dom č. p. 290, 291 v intraviláne (...) o výmere 947 m² zastavil a podstatu sporu na návrh navrhovateľa na vydanie nehnuteľnosti zapísanej v pzkn. vl. č. 2114 parc. č. 2830 – dom č. p. 248 na (...) vylúčil na samostatné konanie, v ktorom má byť rozhodnuté taktiež o trovách tohto konania a ak ďalšie pojednávanie určil až po viac ako 14 mesiacoch na deň 29. 05. 2007 pod sp. zn. 19 C 49/06 majúť mať pritom na zreteli nález ústavného súdu.“*

Ďalej tvrdí, že aj napriek už citovanému nálezu ústavného súdu okresný súd v jej právnej veci riadne nekoná a *„neprestal porušovať jej základné právo na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (...), ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote.“*

Sťažovateľka žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom v označených konaniach, nariadil okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov, priznal jej finančné zadosťučinenie v sume 160 000 Sk a náhradu trov konania.

Ako dôvod, pre ktorý si uplatňuje finančné zadosťučinenie, sťažovateľka uviedla že: *„vo veci nebolo do dnešných dní ukončené ani dokazovanie, vec nebola ani po náleze ústavného súdu rozhodnutá a 15 rokov trvá jeho právna neistota vo veci vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, s ktorou ako vlastník nemôže slobodne nakladať, pričom spor nie je náročný, ani na dokazovanie, ktoré už de iure bolo uskutočnené v súdnom konaní (podľa návrhu navrhovateľa) sp. zn. 43 C 327/92 pred Okresným súdom Košice I, lebo aj v tomto konaní uplatnil navrhovateľ vlastnícke práva k nehnuteľnostiam zapísaným v pzkn. vložke č. 2114 a to parcely proti žalovanému Slovenskému technickému múzeu v K., ktorý nadobudol tieto nehnuteľnosti prevodom od sťažovateľa na základe hospodárskej zmluvy z roku 1978. Predmetom konania Okresného súdu Košice II., ktoré sťažovateľ napáda sú nehnuteľnosti pôvodného vlastníka A., nesporne osvedčené v priebehu súdneho procesu, ktoré sú zapísané v pzkn. vložke č. 2114 a identické sú všetky listinné dôkazy na základe ktorých Okresný súd Košice I. návrh navrhovateľa na vydanie nehnuteľnosti právoplatne zamietol.*

Postup súdu je v rozpore s príkazom ústavného súdu a preto trvá právna neistota sťažovateľa prehnane dlho, pričom sú vážne poškodené aj jeho vlastnícke práva a je mu spôsobovaná škoda na týchto jeho právach“.

3. Na základe predchádzajúcej sťažovateľkinej sťažnosti ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 194/05-18 z 28. septembra 2005 (ktorý nadobudol právoplatnosť 15. novembra 2005) vyslovil porušenie základných práv upravených v čl. 48 ods. 2 ústavy a v čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 19 C 287/93, prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal sťažovateľke primerané finančné zadosťučinenie v sume 80 000 Sk a náhradu trov konania.

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci 4. júna 2007 písomne vyjadril okresný súd (sp. zn. 1SprV 282/2007) a k jeho vyjadreniu zaujala stanovisko 18. júna 2007 právna zástupkyňa sťažovateľky.

4.1 Predseda okresného súdu vykonal chronologický prehľad procesných úkonov súdu a uviedol:

«Vzhľadom na chronológiu vo veci vykonaných úkonov po právoplatnosti nálezu ústavného súdu je zrejmé, že v podanej sťažnosti je ohľadom vytýčených pojednávanií v danom konaní uvedený nepravdivý údaj, keď sú uvádzané len pojednávania dňa 28. 2. 2006 a ďalšie 29. 5. 2007. Chýba teda údaj o pojednávanií, ktoré bolo zákonným sudcom určené dňa 16. 6. 2006 na 19. 12. 2006 a na ktoré sťažovateľ i jeho právna zástupkyňa prevzali predvolania dňa 12. 9. 2006. To, že pojednávanie sa neuskutočnilo a bolo odročené pre práceneschopnosť zákonného sudcu, nemožno považovať za prietah, spôsobený súdom.

Navyše je nutné spochybníť i konštatovanie sťažovateľa o tom, že po pojednávanií, konanom dňa 28. 2. 2006 „ďalšie pojednávanie určil až po viac ako 14 mesiacoch na deň 29. 5. 2007“. I keby sťažovateľ opomenul, že pojednávanie bolo určené na deň 19. 12. 2006, od uskutočnenia pojednávania dňa 28. 2. 2006 do 19. 2. 2007, kedy bol termín pojednávania určený na 29.5.2007, uplynulo 12, nie viac ako 14 mesiacov (...).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti považujem sťažnosť na nedôvodnú.»

4.2 Právna zástupkyňa sťažovateľky v reakcii na toto vyjadrenie okresného súdu uviedla:

„Súdne konanie sp. zn. 19 C 49/06, predtým 19 C 287/93 bolo pred Okresným súdom Košice II. začaté 31. 03. 1992. Uznesením z 28. 02. 2006 súd len vylúčil vec navrhovateľa na osobitné konanie, o merite veci nekonal.

Z týchto hľadísk sú údaje uvedené v stanovisku odporcu o termínoch vytýčených a následne odročovaných súdnych pojednávanií právne irelevantné aj s ohľadom na konštantnú judikatúru ústavného súdu o analogických ústavných sťažnostiach, s podobnou dĺžkou súdneho procesu. Bolo vecou odporcu (súdu), aby svoju činnosť organizoval tak, aby vec mohla byť rozhodnutá bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods.

2 Ústavy SR a v primeranej lehote v súlade s čl. 6 ods. 1 Medzinárodného dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pri vykonaní týchto opatrení by súd v plnom rozsahu mohol rešpektovať aj prvší nález ústavného súdu II. ÚS 194/05 a jeho postup by bol súladný aj s ustanoveniami §§ 1 až 6 OSP.

(...)

Navrhovateľ zotrváva na svojom názore, že jeho práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II. v konaní sp. zn. 19 C 287/93, teraz 19 C 49/06 porušené bolo. Podotýka, že viac ako 15 rokov nemôže slobodne ako vlastník so svojou nehnuteľnosťou nakladať.

Na základe uvedených skutočností navrhuje, aby Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol v zmysle petitu navrhovaného v predloženej ústavnej sťažnosti (...).“

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia práva podľa označených článkov ústavy a dohovoru. Prerokovanie sťažnosti na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vecí (napr. I. ÚS 157/02, I. ÚS 66/03).

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností, z písomných vyjadrení účastníkov konania a zo spisu okresného súdu sp. zn. 19 C 49/06 ústavný súd zistil v posudzovanom období nasledovný relevantný priebeh a stav predmetného konania.

Dňa 15. novembra 2005 sa konalo pojednávanie, na ktorom boli prítomní navrhovateľ a jeho právny zástupca a z odporcov aj sťažovateľka a jej právny zástupca.

Pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom predvolania svedkyne A. M., ktorú žiadali vypočuť účastníci konania.

Okresnému súdu bolo 28. novembra 2005 doručené podanie právneho zástupcu sťažovateľky k predmetu veci.

Okresný súd 16. decembra 2005 stanovil termín pojednávania na 28. február 2006.

Na tomto pojednávaní (28. februára 2006) bola vypočutá svedkyňa A. M. Okresný súd uznesením č. k. 19 C 287/1993-187 vylúčil časť návrhu na samostatné konanie, ktoré sa ďalej viedlo pod sp. zn. 19 C 49/06 (na uznesení je vyznačené nadobudnutie jeho právoplatnosti dňom 16. mája 2006) a v časti konanie zastavil.

Okresný súd 8. septembra 2006 stanovil termín pojednávania na 19. december 2006.

Z dôvodu práceneschopnosti zákonného sudcu bolo pojednávanie odročené na neurčito.

Okresný súd 5. apríla 2007 stanovil termín pojednávania na 29. máj 2007. (Predvolanie adresované navrhovateľovi bolo vrátené poštou ako nedoručené).

Pojednávanie bolo z dôvodu neprítomnosti navrhovateľa odročené na neurčito za účelom zistenia adresy jeho bydliska.

Okresný súd dopytom z 1. júna 2007 zisťoval v Registri obyvateľov Slovenskej republiky a v Ústrednej evidencii väzňov, Zbor väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky adresu navrhovateľa.

Okresnému súdu bola 23. apríla 2007 doručená na vedomie sťažovateľkina sťažnosť z 12. apríla 2007 podaná ústavnému súdu.

Okresnému súdu bola 15. júna 2007 doručená odpoveď Generálneho riaditeľstva Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, že navrhovateľ nie je vo väzbe.

Do 11. júla 2007, kedy bolo nahliadnuté do súdneho spisu sp. zn. 19 C 49/06 (resp. 19 C 287/1993), už nebol v spise zaznamenaný žiadny procesný úkon okresného súdu.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 49/06 (predtým sp. zn. 19 C 287/93), pričom z obsahu sťažnosti vyplýva, že porušenie označených práv namieta v období

po nadobudnutí právoplatnosti nálezú ústavného súdu č. k. II. ÚS 194/05-18 z 28. septembra 2005 (t. j. po 15. novembri 2005).

V danom prípade ústavný súd skúmal, či existuje reálna možnosť vyslovenia porušenia namietaného základného práva sťažovateľky, posudzujúc obdobie od vydania nálezú ústavného súdu (od 15. novembra 2005) v označenom konaní, t. j. predmetom posudzovania je posudzovanie menej ako dvojročného obdobia. Obdobie necelých 2 rokov [predmetom posudzovania nemôže byť v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu (II. ÚS 418/06, II. ÚS 252/05) obdobie pred vydaním nálezú ústavného súdu z 8. júna 2006] nesignalizuje vzhľadom na uvedené možnosť vyslovenia namietaného porušenia základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd považuje dosiaľ poskytnutú ochranu sťažovateľke nálezom II. ÚS 194/05 za dostatočnú, a preto sťažnosti po jej predchádzajúcom prijatí nevyhoveli. Na uvedenom názore ústavného súdu nemení nič ani skutočnosť, že v rámci uvedeného obdobia 2 rokov bol zistený priet'ah okresného súdu v trvaní necelých 10 mesiacov. Podľa stabilizovanej rozhodovacej činnosti ústavného súdu ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04).

Vzhľadom na nevyhovenie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľky už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. augusta 2007